

rigt. Efter den gældende bestemmelse i købelovens § 5 skal køberen i så fald betale, hvad sælgeren fordrer, for så vidt det ikke kan anses for ubilligt. Efter forslaget skal køberen betale, hvad der må anses for rimeligt. Ved afgørelsen heraf skal der tages hensyn til salgsgenstandens art og beskaffenhed, gængs pris ved aftalens indgåelse samt omstændighederne i øvrigt.

Forslaget, der med redaktionelle ændringer er i overensstemmelse med købelovudvalgets udkast, er omtalt i betænkningen side 19–20 og 60–62.

Til § 73.

Forslaget vedrører spørgsmålet om, hvornår levering skal anses for sket i forbrugerkøb, når sælgeren har påtaget sig at sende salgsgenstanden. Leveringsstedet har bl. a. den betydning, at sælgeren skal betale forsendelsen til leveringsstedet, medens en eventuel videre transport må betales af køberen. Køberen bærer endvidere risikoen for en hændelig undergang eller forringelse af salgsgenstanden, efter levering er sket.

Efter den gældende regel i købelovens § 10 anses levering i de såkaldte forsendelseskøb allerede for sket, når genstanden er overgivet til en fragtfører, som har påtaget sig forsendelsen fra pladsen, eller den, hvis forsendelsen sker med skib, er bragt inden for skibssiden. Ved forsendelseskøb forstås et køb, hvor sælgeren skal sende genstanden til et sted, der ligger uden for pladsen, d.v.s. uden for det område, hvor sælgeren normalt bringer varer ud ved egne folk. Efter forslaget skal levering også i forsendelseskøb først anses for sket, når genstanden er kommet i køberens besiddelse. Reglen skal kunne fraviges ved aftale.

Forslaget, der er i overensstemmelse med købelovudvalgets udkast, er omtalt i betænkningen side 20–22 og 62–63.

Forslaget vil medføre, at forbrugerne ikke skal betale transportomkostninger i tillæg til købesummen, medmindre dette er særligt aftalt.

Den danske Boghandlerforening og Den danske Forlæggerforening har anført, at boghandlere ved forsendelse af bestilte bøger særskilt bør kunne opkræve portoomkostninger eller et mindre ekspeditionsgebyr, uden at der nødvendigvis behøver at foreligge en aftale om dette. Justitsministeriet finder imidlertid ikke, at der med hensyn til bøger gør sig sådanne særlige forhold gældende, at der bør gøres en undtagelse fra forslaget. Man har herved lagt vægt på, at det normalt ikke vil være nogen større ulejlighed for boghandleren at indgå aftale om betalingen for forsendelsen, idet der ikke

kan stilles særligt strenge krav om fremhævelse af vilkår om portobetaling over for forbrugeren. Er det f. eks. gennem opslag i boghandelen tydeligt tilkendegivet, at der skal betales særskilt for portoomkostninger, må dette i almindelighed anses for vedtaget af forbrugere, der afgiver bestilling i forretningen.

Forbrugerrådet er gået ind for, at den foreslåede regel gøres ufravigelig for så vidt angår leveringsbetydning for bl. a. risikoovergangen, medens rådet kan tilslutte sig, at reglen er fravigelig for så vidt angår leveringsbetydning for, hvem der skal betale transportomkostningerne. Efter rådets opfattelse kan det bl. a. ikke anses for rimeligt at tillade bestemmelser i standardkontrakter om, at køberen bærer risikoen for salgsgenstanden fra et tidligere tidspunkt, end når genstanden er kommet i køberens besiddelse.

Efter justitsministeriets mening kunne en del tale for at følge Forbrugerrådets forslag. Det kan imidlertid ikke afvises, at der f. eks. ved forsendelse af kostbare genstande kan være behov for at kunne træffe aftale om, at forsendelsen sker på køberens risiko. Justitsministeriet finder derfor ikke, at § 73 bør være ufravigelig som foreslået af Forbrugerrådet. Man er dog enig i, at der er behov for at kunne tilsidesætte vilkår i standardkontrakter om, at køberen bærer forsendelsesrisikoen. Dette behov må imidlertid antages i tilstrækkeligt omfang at kunne imødekommes ved anvendelse af aftalelovens § 36, idet det ikke sjældent må anses for urimeligt at gøre et sådant vilkår gældende over for forbrugeren. Dette må ofte antages at være tilfældet ved salg af almindelige forbrugsvarer.

Til § 74.

Forslaget vedrører køberens retsstilling, hvis der indtræder forsinkelse med salgsgenstandens levering. Efter stk. 2, 1. pkt., skal køberen i så fald kunne hæve købet, såfremt forsinkelsen er af væsentlig betydning for ham, og sælgeren måtte forudsætte dette. Reglen svarer til købelovens § 21, men den skal i modsætning til § 21 ikke kunne fraviges til skade for køberen. Endvidere foreslås der i stk. 2, 2. pkt., indført en ny fristregel, der ligeledes skal være ufravigelig. Efter denne kan køberen hæve købet, såfremt sælgeren ikke efter påkrav leverer salgsgenstanden inden udløbet af en rimelig frist, som køberen har fastsat, eller, hvis der ikke er fastsat en sådan frist, inden rimelig tid. Ved at rette et påkrav til sælgeren vil køberen ikke sjældent kunne afkorte den periode, i hvilken han